

Harkinnanvaraisten korotusten perustelut, oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen oppimateriaaleista ja tarvikkeista aiheutuvien kustannusten kattaminen

Yleisperustelut

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) 17 §:n 1 momentin mukaan opetuksen edellyttämät oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet ovat opiskelijalle maksuttomia. Maksuttomia eivät kuitenkaan ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 32 d §:n 2 momentin 1 a) -kohdan mukaan toteutuneita opiskelijavuosia painotetaan sen perusteella, jos koulutusta järjestetään oppivelvollisuuslain 16 §:ssä tarkoitettuun maksuttomaan koulutukseen oikeutetulle opiskelijalle. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen laskentaperusteista annettavan opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen 6 §:n mukaan opiskelijavuosia painotetaan korotuskertoimella 0,06 niiden päivien ajalta, kun opiskelija on oikeutettu oppivelvollisuuslain 16 §:ssä tarkoitettuun maksuttomaan koulutukseen. Asetuksen mukainen kerroin vastaa koulutuksen järjestäjälle oppimateriaaleista ja tarvikkeista aiheutuvia keskimääräisiä kustannuksia. Oppivelvollisuuden laajentamista koskevassa hallituksen esityksen perusteluissa (HE 173/2020 vp) on todettu, että jos koulutuksen järjestäjän oppimateriaaleista aiheutuvat kustannukset olisivat merkittävästi keskimääräisiä kustannuksia korkeammat, kustannuksia voitaisiin kompensoida myös perusrahoituksen harkinnanvaraisella korotuksella.

Harkinnanvaraista korotusta oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi ei myönnetä monialaisille koulutuksen järjestäjille, koska opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että monialaisilla koulutuksen järjestäjillä eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat riittävästi keskimääräisiä kustannuksia vastaaviksi, jolloin ne tulevat korvatuksi asetuksella säädettävän korotuskertoimen kautta. Profiililtaan selkeästi erikoistuneelle koulutuksen järjestäjälle korotusta voidaan myöntää, mikäli järjestäjä pystyy hakemuksessaan osoittamaan, että sille maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset ovat merkittävästi keskimääräistä korkeammat, jolloin laskennallinen painokerroin ei huomioi järjestäjälle syntyviä kustannuksia riittävästi. Oppimateriaaleista ja tarvikkeista aiheutuvat kustannukset huomioidaan vain niiltä osin kuin ne ovat ennen oppivelvollisuuden laajentamista olleet opiskelijan itse kustantamia ja siirtyneet oppivelvollisuuslain mukaisesti syksyllä 2021 koulutuksen järjestäjän kustannettaviksi. Kustannusten huomioinnissa otetaan myös huomioon materiaalien ja tarvikkeiden käyttöikä. Esimerkiksi kannettavien tietokoneiden kustannus jyvitetään neljälle vuodelle. Opiskelijamäärän kasvusta johtuvia kustannuksia ei huomioida, sillä suoriteperusteinen rahoitus kattaa ne.

Koulumatka- tai asuntolatoiminnan kustannuksia ei huomioida tällä päätöksellä. Oppivelvollisuuslain 19-21 §:ssä säädetään erityisistä majoitus- ja matkakorvauksista, jotka koulutuksen järjestäjä korvaa oppivelvolliselle, jonka matka kodista lähimpään soveltuvaan oppilaitokseen on yli 100 kilometriä tai 1.8.2022 lukien myös lyhyemmille matkoille, jos päivittäinen koulumatka nopeinta matkustustapaa käyttäen kestää yli kolme tuntia. Nämä kustannukset korvataan ammatillisen koulutuksen järjestäjille perusrahoituksen harkinnanvaraisena korotuksena. Niitä varten tullaan vuosien 2021 ja 2022 tapaan erikseen järjestämään harkinnanvaraista korotusta koskeva haku myöhemmin varainhoitovuoden aikana järjestäjäkohtaisten kustannusten tarkennuttua.

Järjestäjäkohtaiset perustelut

1. Axxell Utbildning Ab

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Koulutuksen järjestäjä on monialainen järjestäjä, jolla eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi ja tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta. Koulumatka- tai asuntolatoiminnan kustannuksia ei huomioida tällä päätöksellä.

2. Folkhälsan Utbildning Ab

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Hakemuksessa mainitut kustannukset ovat pääosin sellaisia, jotka ovat jo ennen oppivelvollisuuden laajentamista kuuluneet koulutuksen järjestäjän kustannettaviksi tai jotka oppivelvollisuuslain mukaan eivät ole maksuttomuuden piirissä. Oppivelvollisuuslain 17 §:n 1 momentin mukaan maksuttomia eivät ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet, urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

3. Haapaveden Opiston kannatusyhdistys ry

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Kannettavien tietokoneiden kustannukset ovat tavanomaisia maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia, jotka tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta.

4. Helsingin kaupunki

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Koulutuksen järjestäjä on monialainen järjestäjä, jolla eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi ja tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta.

5. Hevosopisto Oy

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Oppivelvollisuuslain 17 §:n 1 momentin mukaan maksuttomia eivät ole erityistä harrastuneisuutta painottavissa koulutuksissa tarvittavat opiskelijan henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetut soittimet,

urheiluvälineet tai muut vastaavat välineet ja tarvikkeet, joita opiskelija voi käyttää myös muutoin kuin opetuksen yhteydessä.

6. Itä-Karjalan Kansanopistoseura ry

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Koulumatka- tai asuntolatoiminnan kustannuksia ei huomioida tällä päätöksellä.

7. Keski-Pohjanmaan Koulutusyhtymä

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Koulutuksen järjestäjä on monialainen järjestäjä, jolla eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi ja tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta.

8. Kouvolan Ammattiopisto Oy

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Koulutuksen järjestäjä on monialainen järjestäjä, jolla eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi ja tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta. Opiskelijamäärän kasvusta johtuvia kustannuksiin ei myönnetä harkinnanvaraista korotusta, sillä suoriteperusteinen rahoitus kattaa ne.

9. Optima samkommun

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Koulutuksen järjestäjä on monialainen järjestäjä, jolla eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi ja tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta. Hakemuksessa mainitut kustannukset ovat myös osin sellaisia, jotka ovat jo ennen oppivelvollisuuden laajentamista kuuluneet koulutuksen järjestäjän kustannettaviksi tai jotka oppivelvollisuuslain mukaan eivät ole maksuttomuuden piirissä.

10. Paasikiviopistoyhdistys r.y.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Vaikka koulutuksen järjestäjä osoittaa hakemuksessaan olevansa profiililtaan selkeästi erikoistunut järjestäjä, jolle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset ovat merkittävästi keskimääräistä korkeammat tutkintoa kohden, keskimääräisten kustannusten ylittävien kustannusten kokonaisuusmäärä on pieni, kun otetaan huomioon koulutuksen järjestäjän oppivelvollisten opiskelijoiden vähäinen määrä.

11. Rovaniemen Koulutuskuntayhtymä

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Koulutuksen järjestäjä on monialainen järjestäjä, jolla eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi ja tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta.

12. Suupohjan Koulutuskuntayhtymä

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Koulutuksen järjestäjä on monialainen järjestäjä, jolla eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi ja tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta. Koulumatka- tai asuntolatoiminnan kustannuksia ei huomioida tällä päätöksellä.

13. Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Koulutuksen järjestäjä on monialainen järjestäjä, jolla eri koulutusalojen oppimateriaali- ja tarvikekustannukset tasoittuvat keskimääräisiksi kustannuksiksi ja tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta. Oppikirjojen kustannukset ovat tavanomaisia maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia, jotka tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta.

14. Tampereen Musiikkiopiston Säätiö sr

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Kannettavien tietokoneiden kustannukset ovat tavanomaisia maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia, jotka tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta.

15. Tanhuvaaran Säätiö sr

Opetus- ja kulttuuriministeriö ei korota koulutuksen järjestäjälle vuodelle 2023 myönnettävää ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 32 e §:n nojalla oppivelvollisuuden laajentamisen edellyttämän maksuttoman koulutuksen kustannusten kattamiseksi. Ministeriö katsoo, että koulutuksen järjestäjälle maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvat oppimateriaali- ja tarvikekustannukset eivät ole merkittävästi keskimääräistä korkeammat. Oppikirjojen kustannukset ovat tavanomaisia maksuttomasta koulutuksesta aiheutuvia kustannuksia, jotka tulevat korvatuksi oppivelvollisuuden korotuskertoimen kautta.